

معماری به مثابه تاریخ مجسم

محمد بیگری

کارشناس ارشد معماری - دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

چکیده

اکنون در دوره‌ای قرار داریم که بدلیل عواملی همچون مدرنیته و افزایش سطح ارتباطات، جهانی سازی و تبادلات فرهنگی، بحران هویت یکی از دغدغه‌های جوامع بشری به حساب می‌آید و مدرن اندیشی، جوامع انسانی را با داشته‌های فرهنگی و معنوی خویش بیگانه ساخته است. لذا حفظ و تقویت عوامل دخیل در هویت در عین حفظ ارتباط با جهان پیرامون، اهمیت بیشتری می‌یابد. دغدغه اصلی این مقاله، هویت است و سعی بر آن شده تا مسئله هویت را از منظر ارتباط متقابل معماری و تاریخ با روش تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای بررسی نماییم. معماری بناها به عنوان بستری شکل‌گیری تاریخ، در مطالعات تاریخی نقش بسزایی داشته‌اند. اطلاعاتی شامل پراکندگی و چگونگی استقرار، سبک زندگی، فنون، آیین و آداب و رسوم را می‌توان از بررسی بناها بدست آورد. همچنین شناخت تاریخ، خود از عوامل شکل‌دهی هویت تاریخی بوده و هویت تاریخی از عوامل تاثیرگذار بر هویت ملی است و این سلسله مراتب در جایی اهمیت خود را می‌نمایاند که اهمیت هویت را می‌شناسیم. در واقع هویت لازمه رشد اجتماعی است. هویت یک عامل مهم در وحدت و استقلال و عزت نفس جامعه است و به موجودیت جامعه معنا می‌بخشد. از طرفی همانگونه که معماری در انتقال مفاهیم هویتی و فرهنگی از گذشتگان برای امروز نقش آفرین بوده، امروز نیز معماری و محیط انسانی ساز می‌تواند عامل انتقال معنا و در نقش عصری هویت ساز عمل نماید. ساختمان و فضا می‌تواند گویا و منعکس کننده فرهنگ جامعه باشد تا ناخودآگاه انسانی که در این فضا قرار می‌گیرد، ارتباط معنایی با فضا ایجاد نماید.

کلید واژه‌ها: هویت، هویت ملی و تاریخی، معماری